

Cofinanțat prin
programul Erasmus+
al Uniunii Europene

SPORTURI DE IARNĂ

SPORTURI OLIMPICE | PARALIMPICE | NONOLIMPICE

Compendium

SPORTURI DE IARNĂ

Compendium

Text & Design

Ana D'ORAZIO, Andreea CĂPLESCU

Traducere

Andreea CĂPLESCU

Asociația Yellow Shirts

Baia Mare, Romania

yellow_shirts_ro@hotmail.com

Proiectul „V for Volunteering”

613659-EPP-1-2019-1-RO-SPO-SSCP

2021

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru elaborarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

SPORTURI DE IARNĂ
rezumat

1

OLIMPICE

2

PARALIMPICE

3

NONOLIMPICE

1

SPORTURI

OLIMPICE

SCHI ALPIN

Începutul

Se știe că se schia încă din era preistorică datorită descoperirii unor scânduri conservate de lemn de dimensiuni și forme diferite în Rusia, Finlanda, Suedia și Norvegia.

Fragmente de schiuri descoperite în Rusia au fost identificate ca datând din mileniul 8-7 î.Hr. Putem spune că o formă de schiat a fost prezentă de mii de ani în viața celor din țările nordice înzăpezite.

Schiul alpin cu probele sale de masculin și feminin, a debutat la Olimpiada din 1936, de la Garmisch-Partenkirchen.

Despre ce e vorba

Competiția de schi alpin constă în 11 probe: câte 5 la feminin și la masculin, dar și în echipă paralelă mixtă. Proba de coborâre are cel mai lung traseu și ajunge totodată și la cele mai mari viteze în schi alpin.

Super-G sau super slalom gigant, este o probă ce îmbină viteza de coborâre cu viraje precise și tehnice, cu slalomul gigant. Pentru această probă fiecare schior face o singură coborâre, iar cel mai bun timp determină câștigătorul.

BIATLON

Începutul

Evenimentele de tip biatlon au avut loc în Scandinavia încă din secolul al XVIII-lea. Probabil primul biatlon modern a avut loc în 1912, când armata norvegiană a organizat cursa Forvarsrennet în Oslo. Eveniment anual, a constat inițial dintr-o cursă de schi fond pe un traseu de 17 km, cu penalizări de 2 minute pentru ratările de la trageri.

În 1924 la Chamonix, și-a făcut debutul olimpic o formă veche de biatlon (patrula militară), această probă fiind până atunci doar ca sport demonstrativ în 1928, 1936 și 1948. După câteva încercări de a-l încorpora într-un pentatlon de iarnă, biatlonul a apărut la Jocuri în forma sa actuală în 1960, în Squaw Valley. Biatlonul feminin și-a făcut prima apariție în programul olimpic de la Albertville în 1992.

Despre ce e vorba

Cuvântul „biatlon” provine din cuvântul grecesc ce denumește două competiții, iar astăzi e folosit ca desemnând unirea a două sporturi: schi și tir. Biatlonul își are rădăcinile în abilitățile de supraviețuire practicate în pădurile acoperite de zăpadă ale Scandinaviei, unde oamenii vânau pe schiuri, cu puștile atârinate pe umeri.

Bărbații și femeile concurează în probe de sprint, urmărire, individual, start în masă și ștafetă. Pentru proba de sprint femeile concurează pe un traseu de 7,5 km, iar bărbații de 10 km. Concurenții se opresc de două ori și trebuie să nimerească 5 ținte cu 5 gloanțe de fiecare dată. Pentru fiecare țintă ratată, sportivii fac o tură în bucla de penalizare de 150 m.

BOB

Începutul

Bobul ca sport a început abia la sfârșitul secolului al XIX-lea, când elvețienii au alipit două sănii skeleton laolaltă și au adăugat un mecanism de direcție. Un șasiu a fost adăugat ulterior pentru a oferi o protecție adițională turiștilor bogați, și astfel primul club de bob din lume a fost fondat în St. Moritz, Elveția în 1897.

În 1924, a avut loc o cursă de patru oameni la prima Olimpiadă de Iarnă în Chamonix. O disciplină cu bob 2 masculin a fost adăugat la Jocurile din Lake Placid din 1932 într-un format care a rămas până în prezent la fel. Primul eveniment de bob pentru femei, bob 2, a avut loc în 2002.

Despre ce e vorba

Echipele de bob au un frânat și un pilot în cadrul probei de bob 2, în timp ce doi membri ai echipajului/împingători sunt adăugați pentru cursa de bob 4.

La start se pornește din picioare, echipajul împingând bobul simultan pe o distanță de până la 50 m. Această lungime este de obicei parcursă în mai puțin de 6 secunde, iar viteza poate depăși 40 km/h înainte ca echipajul să se urce în bob.

SCHI FOND

Începutul

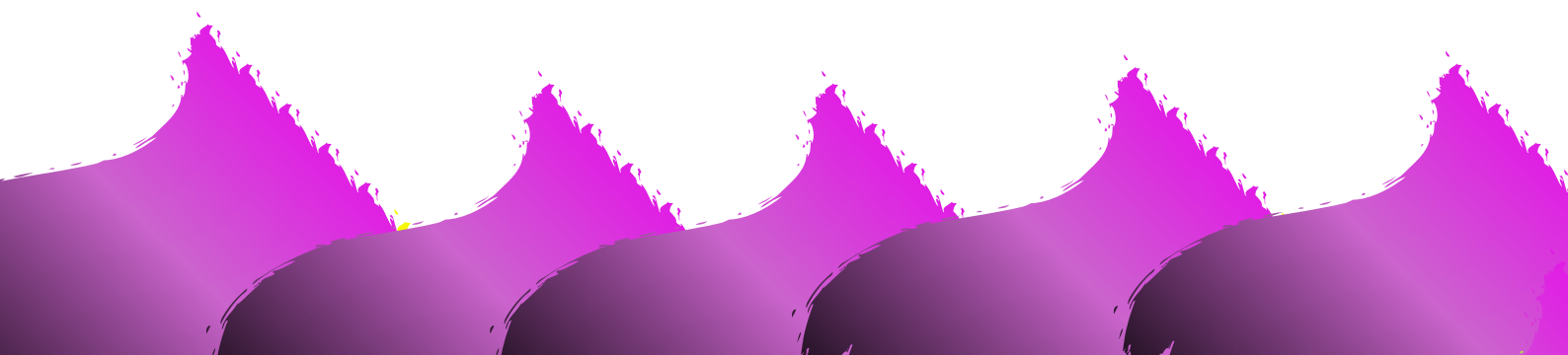
Timp de secole, în nordul acoperit de zăpadă, schiurile au fost necesare pentru a urmări vânatul și a aduna lemne de foc pe timpul iernii. Cu distanțe mari între comunitățile mici, izolate și iernile grele, înzăpezite, schiatul era forma viabilă de menținere a contactului social. Cuvântul „schi” este un cuvânt norvegian de proveniență veche din „skid”.

Proba masculină a debutat la primele Jocuri Olimpice de Iarnă din Chamonix în 1924, iar cea feminină la Oslo în 1952.

Despre ce e vorba

Competiția de schi fond este formată din 12 evenimente diferite. Femeile concurează la probele de sprint, sprint pe echipe, 10 km start individual, 15 km urmărire, 30 km start în masă și ștafeta 4x5 km.

Bărbații concurează la probele de sprint, sprint pe echipe, 15 km start individual, 30 km urmărire, start în masă de 50 km și ștafeta 4x10 km.

CURLING

Începutul

Curlingul și-a avut debutul olimpic la Jocurile de Iarnă de la Chamonix din 1924.

Despre ce e vorba

În prezent, bărbații și femeile concurează în probe de câte 10 echipe. Sportul este jucat pe o suprafață de gheață cu temperatura controlată, iar cele două echipe concurente lansează alternativ pietrele de 20 kg către o serie de cercuri concentrice.

Scopul este de a aduce piatra cât mai aproape posibil de centru pentru a puncta mai mult decât adversarul, putându-se folosi și de instrumente de măturat pentru a influența atât precizia, cât și viteza fiecărei pietre.

Un meci constă din zece runde de lansări. Scorul pentru fiecare rundă este determinat după ce toate cele 16 pietre au fost lansate. O echipă poate avea una sau mai multe pietre apropiate de centru și deci, primește unul sau mai multe puncte în fiecare rundă.

Echipa cu cele mai multe puncte la finalul celor zece runde sau dacă adversarul a cedat, este desemnată câștigătoare.

PATINAJ ARTISTIC

Începutul

Patinajul artistic este cel mai vechi sport de la Jocurile Olimpice de Iarnă. A fost disputat la Jocurile de la Londra din 1908 și din nou în 1920 la Anvers. Probele masculine, feminine și de perechi au fost cele trei categorii până în 1972. Din 1976, s-a introdus dansul pe gheață ca a patra probă, dovedindu-se a fi un mare succes.

Despre ce e vorba

Bărbații și femeile concurează în probele de individual, perechi și dans. Competiția de individual este formată din două secțiuni: programul scurt, ce îmbină opt elemente prestabilite, cum ar fi combinații de sărituri și piruete executate pe muzica aleasă de patinator, și programul liber, unde patinatorii interpretează un spectacol original, de asemenea pe o muzică aleasă de ei. Pentru a obține un punctaj mare este importantă prezentarea unui program echilibrat.

Și proba de perechi constă într-un program scurt și unul liber. Cuplul lucrează ca o unitate, folosind ridicări deasupra capului sau aruncări-sărituri cu bărbatul lansându-și partenera. Această probă contrastează cu dansul pe gheață, care este compus dintr-un dans obligatoriu, dans original și dans liber, și este mai asemănător cu dansul de sală, fiind doar pe gheață.

SCHI ÎN STIL LIBER

Începutul

Freestyle a fost recunoscut în 1979 ca disciplină de către Federația Internațională de Schi (FIS). Conducerea sa a introdus noi reglementări pentru a reduce unele dintre elementele mai periculoase ale sportului incipient și astfel prima serie de Cupă Mondială FIS a fost organizată în anul următor.

Stilul liber a fost prezentat ca sport demonstrativ în 1988, în Calgary. Au fost probe atât pentru bărbați, cât și pentru femei, în trei categorii – mogul, aeriene și balet. Patru ani mai târziu, proba de mogul și-a câștigat statutul de probă medaliată la Jocurile de la Albertville, la fel ca și cea aeriană în Lillehammer, în 1994.

Schiul cros și-a făcut debutul olimpic la Jocurile de la Vancouver din 2010. Slopestyle (pantă) și halfpipe (jumătate de tub) au fost adăugate stilului liber la Jocurile de la Soci, din 2014.

Despre ce e vorba

Există 13 evenimente de schi în stil liber: masculin, feminin și o echipă mixtă aeriană, mogul, halfpipe, slopestyle și big air pentru bărbați și femei.

HOCHEI PE GHEAȚA

Începutul

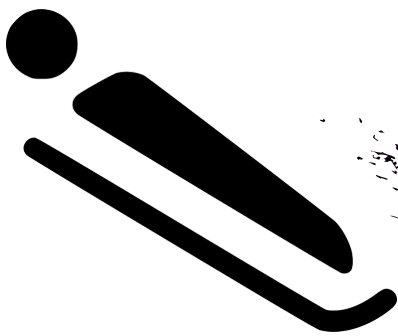
Hocheiul pe gheață a apărut în Canada la începutul secolului al XIX-lea, având la bază mai multe sporturi similare jucate în Europa. Cuvântul „hochei” provine de la vechiul cuvânt francez „hocquet”, care înseamnă „băt”. În jurul anului 1860, un puc a înlocuit o minge, iar în 1879 doi studenți ai Universității McGill, Robertson și Smith, au conceput primele reguli.

Hocheiul pe gheață masculin în șase a fost în programul fiecărei ediții a Jocurilor de Iarnă începând cu 1924, la Chamonix. Hocheiul pe gheață feminin a fost introdus ca sport olimpic în 1992 și și-a făcut debutul oficial în 1998 la Nagano.

Despre ce e vorba

Un joc obișnuit constă din trei reprize de 20 de minute, cu câte 15 minute pauză între. Echipele își schimbă terenul după fiecare repriză. Dacă într-un joc pentru medalii se ajunge la egal, se joacă o repriză de prelungiri de 5 minute cu victorie bruscă. În finala pentru medalia de aur este jucată o repriză cu victorie subită de 20 de minute după o altă pauză de 15 minute.

O echipă nu poate să aibă mai mult de 6 jucători pe gheață în timpul jocului. De obicei, aceștia sunt un portar, doi apărători, două extreme și un centru. Cu toate acestea, în cazul penalty-urilor pe gheață pot fi mai puțini jucători, iar un portar poate fi înlocuit de un alt patinator în orice moment, pe propriul risc al echipei.

SANIE

Începutul

„Luge” este cuvântul francez pentru „sanie” și, ca și bobul, a fost dezvoltat ca sport în Elveția. Rădăcinile datează din secolul al XVI-lea, dar abia 300 de ani mai târziu s-au construit primele piste de către proprietarii de hotel elvețieni, pentru a satisface turiștii care căutau senzații tari.

Abia în 1955 a fost organizat primul Campionat Mondial, adică la 41 de ani de la primele europene. Nouă ani mai târziu, în 1964, sania a avut debutul olimpic la Jocurile de la Innsbruck cu o probă mixtă, una pentru bărbați și una pentru femei, iar de atunci nu s-au mai adus modificări. Din 1976, acest sport se desfășoară pe aceeași pistă ca bobul.

Despre ce e vorba

În prezent, bărbații și femeile concurează în probe de simplu și de dublu. Oficial, proba de dublu este atât pentru bărbați, cât și pentru femei, dar în mod tradițional, bărbații au concurat împreună, cu bărbatul mai masiv întins deasupra pentru creșterea aerodinamicii.

Atât la individual masculin, cât și la feminin, competiția durează două zile, cu câte două curse organizate în fiecare zi, fiecare serie contând. Cei patru timpi sunt adunați, iar cel mai bun timp final determină câștigătorul. Bărbații și femeile concurează pe aceeași pistă, dar femeile pornesc de la o poziție mai joasă a pistei.

Sania dublă este o competiție de o zi în care participă perechi de sportivi în două serii, pe același traseu. La fel ca la individual, fiecare tură contează și cel mai bun timp total determină câștigătorul.

COMBINATĂ NORDICĂ

Începutul

Timp de secole, în nordul acoperit de zăpadă, schiurile au fost necesare pentru a urmări vânatul și aduna lemne de foc pe timpul iernii. Cu distanțe mari între comunitățile mici, izolate și iernile grele, înzăpezite, schiatul a fost forma de menținere a contactului social. Cuvântul „schi” este un cuvânt norvegian de proveniență veche din „skid”.

Despre ce e vorba

Combinata nordică este în prezent concurată doar de bărbați și are trei probe, fiecare constând dintr-o competiție de sărituri și o cursă de fond.

Pentru proba simplă de deal, săriturile au loc pe dealul normal (90 m). Pentru echipă se folosește proba de deal mare, săriturile având loc pe dealul mare (120 m).

Porțiunea de schi fond a curselor are 10 km și proba pe echipe are o ștafetă de 4x5 km.

SHORT-TRACK

Începutul

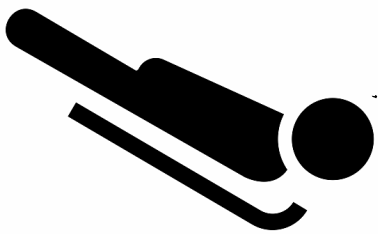
Patinajul viteză pe pistă scurtă (sau de interior) a început în Canada și Statele Unite. Statele Unite ale Americii au organizat competiții de start în masă pe o pistă ovală încă din 1905-06.

Lipsa pistelor lungi de 400 m a condus mulți patinatori americani nordici să se antreneze pe patinoare deja existente.

Despre ce e vorba

Bărbații și femeile concurează la probele de 500 m, 1.000 m și 1.500 m. Există și probele de ștafetă de 5.000 m pentru bărbați și de 3.000 m pentru femei. În fiecare probă, patinatorii trebuie să ajungă și să depășească concurența într-o serie de eliminatorii până când doar finaliștii rămân să lupte.

Timpul este un factor secundar. De fapt, recordurile olimpice și mondiale au fost stabilite în competiții fără medalii.

SKELETON

Începutul

Sania este unul dintre cele mai vechi sporturi de iarnă. Descrierile sale pot fi găsite în literatura secolului al XVI-lea, dar ca sport de curse s-a dezvoltat abia la mijlocul secolului al XIX-lea, când turiștii britanici au început să alunece în jos pe drumuri înzăpezite în Alpi. Turiștii britanici și americani au construit prima pârtie de săniuș din Davos în 1882.

Skeletonul masculin a avut două apariții timpurii în programul olimpic la casa sa „ancestrală” din St. Moritz în 1928 și 1948. A fost mai apoi scos până când a reapărut ca probe pentru bărbați și femei la Salt Lake City în 2002.

Despre ce e vorba

Skeletonul are loc pe aceeași pistă ca bobul, începe cu o fază de alergare „cu împingere”, după care sportivul se pune pe sanie și coboară pe pistă.

Sportivii stau culcat, cu fața la vale, cu brațele în lateral, conducând skeletonul cu mișcările corpului lor.

SCHI SĂRITURI

Începutul

Originea săriturii cu schiurile poate fi atribuită lui Ole Rye, care în 1808 a sărit 9,5 m. Norvegianul Sondre Norheim este considerat însă inventatorul săriturilor moderne cu schiurile. În 1866 a câștigat ceea ce a fost descrisă ulterior drept prima competiție cu premii de sărituri cu schiurile din lume, organizată la Ofte, Høydalsmo, Norvegia.

Săriturile au făcut parte din Jocurile Olimpice de Iarnă încă de la prima ediție de la Chamonix Mont-Blanc în 1924. Competiția normală de deal a fost inclusă în programul olimpic pentru Jocurile de la Innsbruck din 1964. Din 1988, proba pe echipe a fost adăugat ca a treia categorie.

Despre ce e vorba

Săriturile cu schiurile au 5 probe: dealul normal individual pentru femei și bărbați, dealul mare individual și proba de echipă, ambele pentru bărbați, precum și cea de echipă mixt.

La probele individuale fiecare sportiv are două sărituri, iar concurentul cu cel mai mare scor combinat este câștigător. În proba de echipă, fiecare echipă are patru membri și calificările se reduc la opt cele mai bune echipe chiar după primul salt.

SNOWBOARD

Începutul

Snowboardingul a fost dezvoltat în Statele Unite în anii 1960 când oameni din toată țara au început să caute noi activități de iarnă. La un deceniu după, diverși pionieri au stimulat producția de plăci și sportul a început să câștige teren. Surferii și skateboarderii au început să participe, iar până în 1980, snowboardingul era deja o activitate la nivel național. Snowboardingul masculin și feminin și-au făcut debutul olimpic la Jocurile de la Nagano din 1998 cu competiții de slalom gigant și halfpipe. Disciplina s-a dovedit a fi un succes instantaneu și s-a întors la Salt Lake City patru ani mai târziu cu competiții paralele de slalom gigant și halfpipe. La Torino și-a făcut debutul crosul snowboard. În această probă patru sportivi concurează pe un traseu împânzit cu sărituri, denivelări și viraje uriașe.

Despre ce e vorba

Există 11 evenimente de snowboard: halfpipe masculin și feminin, slalom gigant paralel masculin și feminin, cros snowboard masculin, feminin și echipă mixtă, slopestyle masculin și feminin, precum și big air masculin și feminin.

PATINAJ VITEZĂ

Începutul

Olandezii au fost, probabil, cei dintâi pionieri ai patinajului. Ei au început să folosească canalele pentru a menține comunicarea patinând din sat în sat încă din secolul al XIII-lea.

Patinajul s-a răspândit în cele din urmă peste canal în Anglia, iar în curând au început să se formeze primele cluburi și patinoare artificiale.

Patinajul viteză a apărut pentru prima dată în 1924, la prima Olimpiadă de Iarnă din Chamonix. Inițial, doar bărbații aveau voie să participe. Numai la Jocurile din Lake Placid din 1932 femeilor li s-a permis să concureze la patinaj viteză, dar ca sport demonstrativ. Abia la Jocurile din 1960 din Squaw Valley patinajul viteză feminin a fost inclus oficial în programul olimpic.

Despre ce e vorba

Bărbați și femei concurează la probele individuale de 500 m, 1.000 m, 1.500 m, 5.000 m și la urmărire în echipă. Există și o cursă de 10.000 m pentru bărbați și una de 3.000 m pentru femei.

În fiecare probă patinatorii concurează în perechi contra cronometru pe un patinoar oval standard de 400 m. Toate probele se patinează o singură dată, în afara celei de 500 m, care se patinează de două ori. În acest caz, rezultatul final se bazează pe timpul total al celor două curse.

SPORTURI OLIMPICE

Curiozități

Printre pasionații de patinajul viteză includem câțiva regi ai Angliei, pe Maria Antoaneta, Napoleon al III-lea și pe scriitorul german Johann Wolfgang von Goethe.

În ultimele Jocuri, China și Coreea au părut să provoace dominația nord-americană. În proba de short-track de la Torino din 2006, Coreea de Sud a fost cea care i-a depășit, câștigând 6 medalii de aur incredibile și 10 medalii în total.

Sonja Henie și-a făcut debutul olimpic la Chamonix în 1924, având doar 11 ani. Era atât de emoționată încât a trebuit să-și întrebe antrenorul ce să facă la jumătatea programului ei.

Cu toate acestea, a câștigat aurul în următoarele trei ediții și și-a dezvoltat o mare armată de fani. Mai târziu s-a apucat de filme, unde a crescut foarte mult popularitatea sportului ei, patinajul artistic.

2

SPORTURI

PARALIMPICE

SCHI ALPIN

Începutul

După al Doilea Război Mondial, a existat o dezvoltare sistematică a schiatului pentru persoanele cu deficiențe, când foștii militari răniți s-au întors la sportul pe care l-au iubit. Primele cursuri au apărut în 1948.

Introducerea schiatului-așezat a permis persoanelor în fotolii rulante (paraplegici și cei cu amputări duble deasupra genunchiului) să reînceapă să schieze și să concureze.

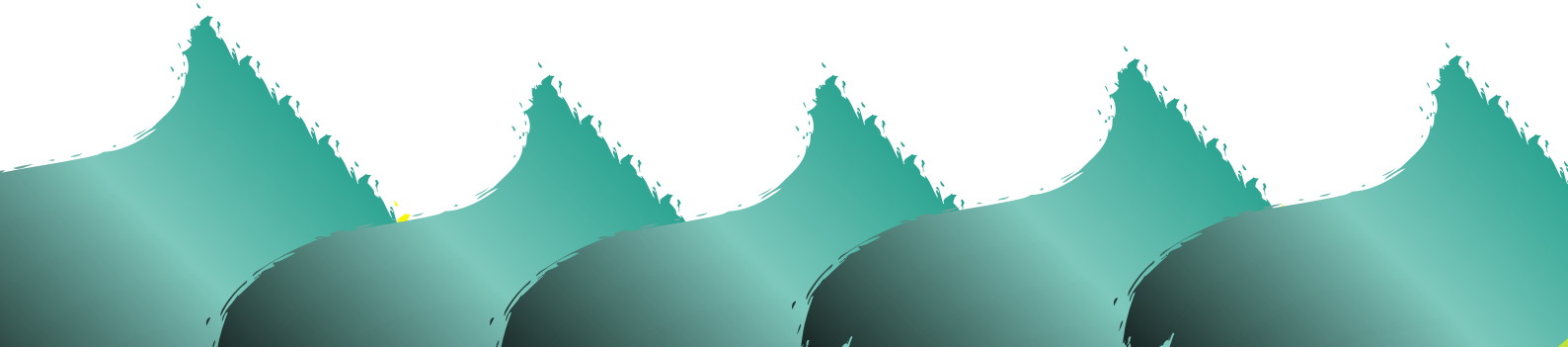
Primele Jocuri Paralimpice de Iarnă au avut loc la Ornskoldsvik, Suedia în 1976, și au avut 2 discipline alpine - slalom și slalom gigant. Coborârea a fost adăugată la programul paralimpic în 1984 la Innsbruck, iar super-G a fost adăugată în 1994 în Lillehammer. Schiatul-așezat a devenit o probă medaliată la Jocurile Paralimpice de la Nagano 1998.

Despre ce e vorba

Para schiul alpin este practicat în întreaga lume și are 6 discipline: coborâre, slalom, slalom gigant, super-G, super combinate și echipe.

Sportivii combină viteza și agilitatea în timp ce coboară pante la viteze de aproximativ 100 km/h. Competiția găzduiește atleți de sex masculin și feminin cu afecțiuni fizice precum leziuni ale coloanei vertebrale, paralizie cerebrală, amputare sau orbire/deficiență vizuală, în trei categorii: în picioare, în șezut și cu deficiențe de vedere.

Schiorii cu orbire/deficiență de vedere sunt îndrumați de-a lungul cursei de către ghizi văzători ce folosesc semnale pentru a indica cursul de urmat. Unii sportivi folosesc echipament adaptat nevoilor lor, inclusiv un singur schi, schi-așezat sau ajutoare ortopedice.

BIATLON

Începutul

Când biatlonul a fost introdus pentru prima dată la Jocurile Paralimpice de Iarnă din Innsbruck în 1988, doar sportivii cu deficiențe fizice puteau concura. Sportivii cu deficiențe de vedere au devenit eligibili abia patru ani mai târziu în Tignes-Albertville, Franța.

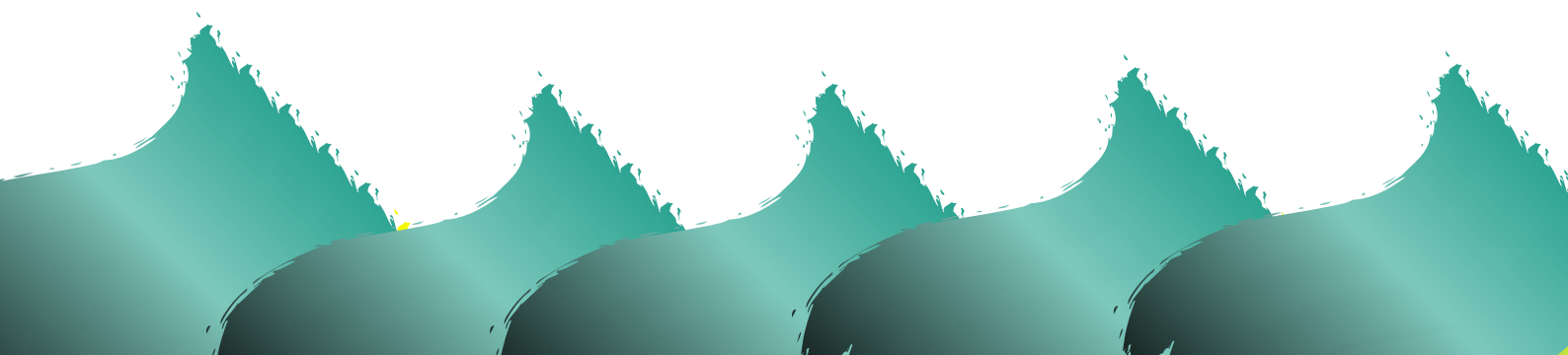
Despre ce e vorba

Evenimentele de biatlon constau într-un traseu de schi de 2 km sau 2,5 km ce trebuie parcurs de 3 sau de 5 ori pentru a atinge o distanță totală între 6-15 km.

Fiecare cursă este împărțită în 2 sau 4 runde de tragere în care sportivii trebuie să nimerească cu pușca două ținte situate la o distanță de 10 m. Fiecare rată este penalizată cu creșterea timpului total al traseului.

Cel mai important factor de succes este capacitatea de a alterna abilitățile de rezistență fizică și precizia de tragere în timpul competiției. Sportivii cu deficiențe de vedere sunt asistați de semnale acustice, care în funcție de intensitatea semnalului, indică momentul când sportivul este la țintă.

Sportivii masculini și feminini sunt împărțiți în trei categorii în funcție de deficiența lor – în șezut, în picioare și cu deficiențe de vedere – și concurează în trei probe: sprint, distanță medie, distanță lungă.

SCHI FOND

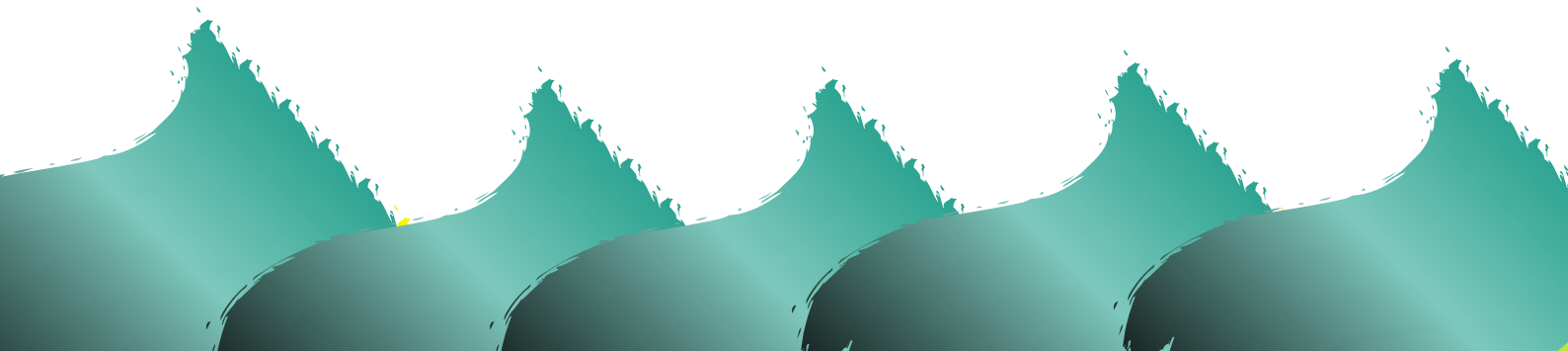
Începutul

Schiul de fond este practicat de sportivi din 25 țări. Sportul a apărut pentru prima dată la Jocurile Paralimpice de Iarnă din Ornskoldsvik, Suedia, în 1976, și a rămas parte din programul paralimpic de atunci.

Despre ce e vorba

Competițiile de schi fond sunt deschise sportivilor cu deficiență fizică și cu deficiență de vedere. Depinzând de capacitatea sa funcțională, un concurent poate folosi sau nu un schi-așezat, un scaun echipat cu o pereche de schiuri. Sportivii cu deficiențe de vedere participă cu un ghid văzător.

Se concurează în probe de masculin și feminin de distanță scurtă, distanță medie, de distanță lungă (de la 2,5 km la 20 km) sau ștafetă de echipă, în trei categorii: în picioare, șezut și cu deficiențe de vedere.

PARA HOCHEI PE GHEAȚA

Începutul

Para hocheiul pe gheață a fost inventat la un centru de reabilitare din Stockholm, Suedia, la începutul anilor 1960 de către un grup care, în ciuda deficienței lor fizice, a vrut să continue să joace hochei. Sportul și-a făcut debutul paralimpic la Lillehammer în 1994.

Despre ce e vorba

Ca și în hocheiul pe gheață, fiecare echipă încearcă să-și depășească adversarul trăgând pucul în poarta acestora, în timp ce împiedică echipa adversă să marcheze. Șase jucători (inclusiv portarul) din fiecare echipă sunt pe gheață în același moment.

Competiția este un turneu mixt pe echipe, în care pot juca femei alături de bărbați. Există trei runde de 15 minute cu 15 minute pauze.

Meciul intră în prelungiri dacă scorul este egal după a treia rundă. Dacă nu există gol în prelungiri, se aplică lovituri de pedeapsă.

SNOWBOARD

Începutul

Snowboard-ul și-a făcut debutul paralimpic la Soci 2014 cu două probe medaliat și a crescut rapid pentru a se extinde la 10 probe la Pyeong Chang în 2018. Sportivii concurează la două discipline (slalom și snowboard-cross) în trei categorii: SB-LL1 și SB-LL2 pentru atleții cu deficiențe la membrul inferior și SB-UL pentru sportivii cu deficiențe ale membrelor superioare.

Despre ce e vorba

Slalom

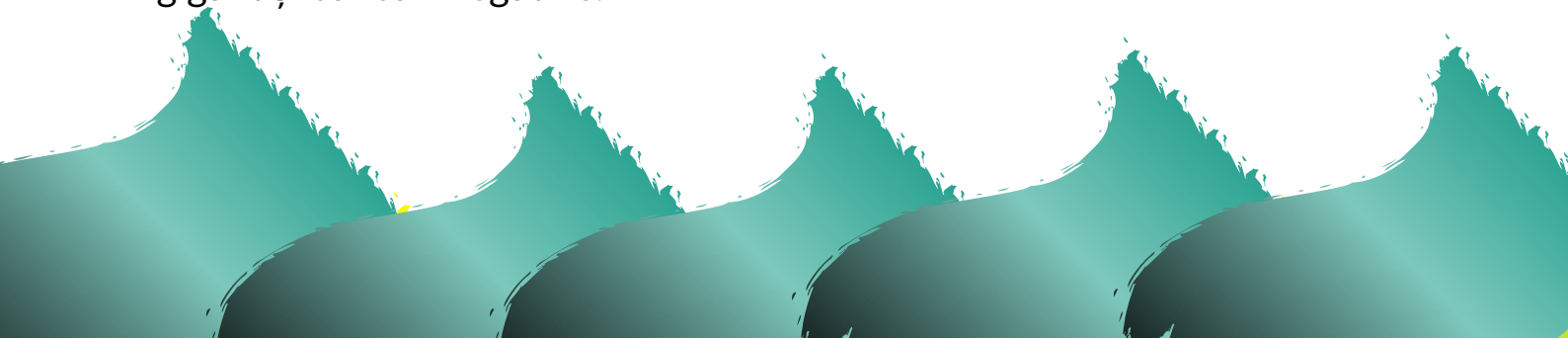
Fiecare atlet concurează trei curse pe traseu, cea mai bună cursă a sa determinând ordinea finală în funcție de timpul obținut. Există doar un sportiv pe traseu simultan. Traseul poate fi pe o pantă medie.

Poate fi de preferință un teren care variază în mod natural, cu o mulțime de denivelări și scufundări și, ideal, cu o vale în formă de U naturală.

Snowboard-cross

În calificări, fiecare atlet concurează trei curse pe traseu, cea mai bună cursă a sa determinând ordinea finală în funcție de timpul obținut. Există un singur concurent pe traseu simultan în timpul calificării.

Finalele au 16 bărbați și 8 femei, cu câte doi concurenți sau alte numere determinate de juriu pe serie. Ideal, crosul snowboard poate permite construirea cu oricare caracteristici, cu excepția: salturi în gol, sărituri de colț, piruete și piruete duble, tăieturi de maluri, viraje de slalom gigant și bancuri negative.

CURLING ÎN FOTOLIU RULANT

Începutul

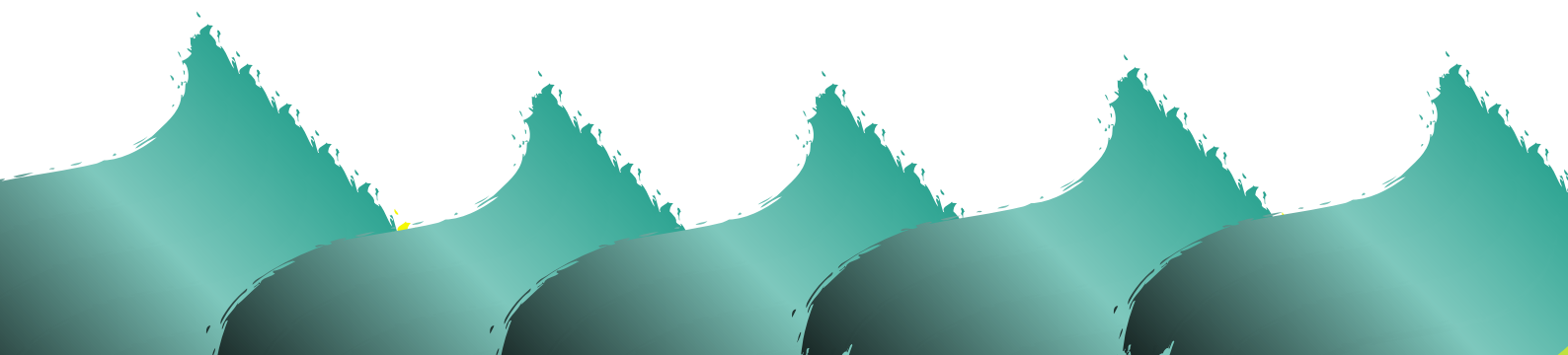
Curlingul în fotoliu rulant și-a făcut debutul paralimpic la Torino în 2006. Sportul este guvernat de Federația Mondială de Curling (WCF).

Despre ce e vorba

Curlingul în fotoliu rulant este similar cu versiunea sa pentru persoane apte, cu anumite adaptări. Două echipe formate din patru jucători lansează pe gheață pe rând pietre către o zonă țintă numită „casă”. Echipele marchează puncte apropiindu-și pietrele cât mai mult de centrul casei. Câștigă echipa cu cele mai multe puncte după 8 runde.

Căpitanul echipei se numește „skip” și de obicei dictează instrucțiuni verbale și vizuale pentru lansările celorlalți coechipieri.

Principalele diferențe dintre curlingul în fotoliu rulant și cel pentru cei apți este că nu există nicio măturare în curlingul în fotoliu rulant și este permis un băț de livrare. În curlingul în fotoliu rulant, pietrele sunt livrate dintr-un fotoliu rulant staționar. Fiecare echipă trebuie să fie formată din bărbați și femei.

SPORTURI PARALIMPICE

Curiozități

SUA s-au clasat pe primul loc în clasamentul medaliilor pentru schi alpin la patru Jocuri Paralimpice de Iarnă, mai mult decât oricare altă țară.

Două jucătoare de para hochei pe gheață au concurat la Paralimpice: Bri Mjaasund Oejen din Norvegia a fost prima la Lillehammer 1994. Lena Schroeder, tot din Norvegia, la PyeongChang 2018.

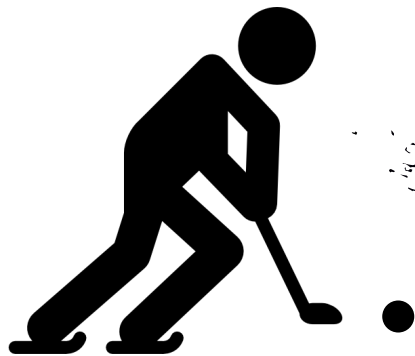
De la primele Jocuri au fost acordate un total de 95 de medalii de aur de biatlon și 351 de titluri de schi fond. Rusia conduce clasamentul general al medaliilor de biatlon, în timp ce Norvegia este în fruntea clasamentului de schi fond.

3

SPORTURI

NONOLIMPICE

BANDY

Începutul

Numele englezesc al sportului provine de la verbul „to bandy”, împrumutat la rândul său din francezul „bander” (a lovi înainte și înapoi). Inițial se referea la un joc irlandez din secolul al XVII-lea similar cu hocheiul pe iarbă. Bățul curbat a fost numit ulterior de asemenea „bandy”.

Federația Internațională de Bandy (FIB) fondată în 1955, a avut cel mai mult 33 de membri, în prezent având 27.

Despre ce e vorba

Bandy este un sport de echipă jucat pe gheață, în care patinatorii folosesc bețe pentru a direcționa o minge în poarta echipei adverse.

Sportul este considerat o formă de hochei și are un numitor comun cu hocheiul pe gheață și de iarbă.

Bandy a fost influențat, de asemenea, de regulile fotbalului: ambele jocuri se joacă în mod normal în reprize de 45 de minute, sunt 11 jucători în fiecare echipă, iar terenurile au aproximativ aceeași dimensiune. Bandy se joacă pe gheață, ca în hocheiul pe gheață, dar jucătorii folosesc bețe înclinate și o minge mică, ca în hocheiul pe iarbă.

PATRULĂ MILITARĂ

Începutul

Sportul are rădăcini în tradițiile de schi din Scandinavia, unde locuitorii îl venerau pe zeul nordic Ull atât ca zeul al schiului, cât și ca vânător. Skadi, soția zeiță a lui Ull, a fost și ea sărbătorită ca vânător-schior.

Abilitățile combinate de schi și trasul cu pușca au fost dezvoltate prima dată de către forțele militare ale regiunii. Documentele descriu unități de schi norvegiene și suedeze luptând în al Doilea Război Nordic (1700–1721). În 1767 a avut loc prima competiție de biatlon înregistrată de-a lungul frontierei celor două țări, între companiile de patrulare.

Patrula militară a făcut parte din Consiliul Internațional al Sportului Militar, campionatele de schi începând în 1929.

Despre ce e vorba

Competiția de patrulă militară a cuprins 25 km de schi fond (15 km pentru femei) și tir cu pușca. Patrula era formată din patru membri. Urcarea totală era de la 500 la 1.200 metri (300 până la 700 pentru femei). Regulile erau foarte asemănătoare cu ale biatlonului modern.

În mod tradițional, patrula participantă trebuia să fie compusă dintr-un ofițer, un subofițer și doi soldați. Ofițerul avea un pistol în loc de pușcă și nu lua parte la trageri.

Greutatea totală a ghiozdanelor subofițerilor și a soldaților trebuia să aibă cel puțin 24 kg. În anii următori, concurenții nu au mai avut rucsacuri, iar puștile erau de diametru mic, similare cu cele din biatlon. Șeful patrulei nu mai avea nici un fel de armă.

PATINAJ ÎN LINIE ÎN COBORÂRE

Începutul

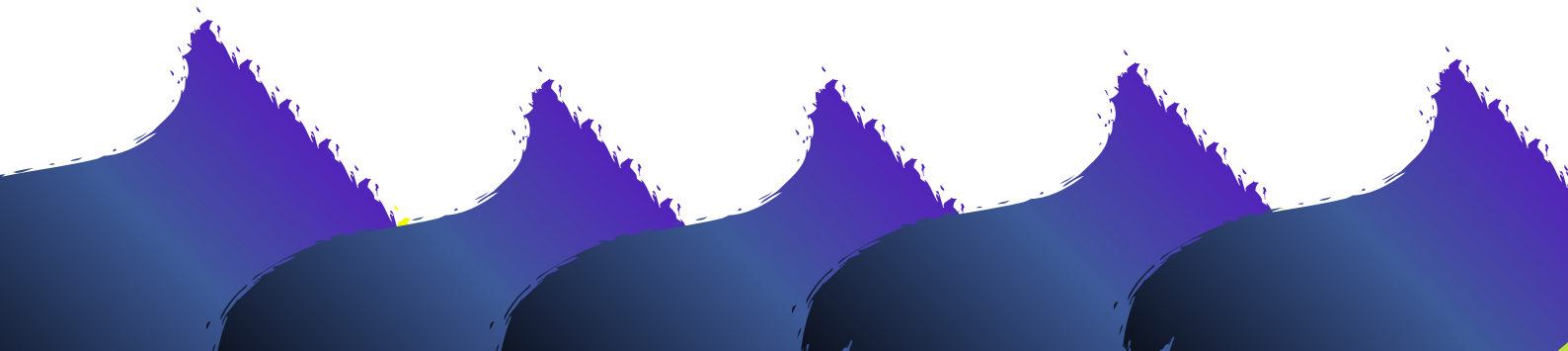
2000 - Planurile sunt puse în mișcare pentru a crea un sport nou bazat pe patinaj în linie, în coborâre, pentru care erau necesare lame, vâsle și un traseu înghețat.

2001 - Prima cursă de coborâre pe gheață a avut loc în piața de pește din Stockholm. A fost creat ca proiect pilot pentru a testa viabilitatea potențialelor probe viitoare.

Despre ce e vorba

Acest sport nu este o cursă obișnuită pe patinoar. De fapt, patinatorii sprintează pe un traseu de bob și se luptă să rămână în poziție verticală în timp ce depășesc obstacole prin salturi. De la debutul acestui sport, Red Bull a găzduit cinci dintre evenimentele Campionatului Mondial de „spart pe gheață”.

Competițiile sunt structurate astfel încât concurenții de toate nivelurile de aptitudini, de la amatori până la profesioniști, să poată concura în aceeași structură de cursă mondială, cu 4 niveluri diferite de cursă.

PATINAJ SINCRON

Începutul

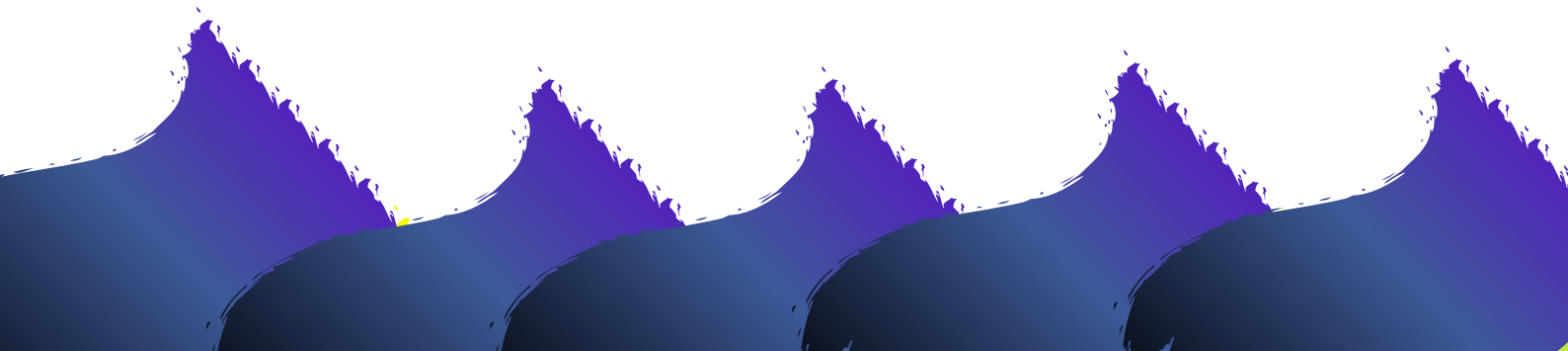
În 1956, prima echipă de patinaj sincron a fost formată de Dr. Richard Porter, cunoscut ulterior ca „părintele patinajului sincron”. „Hockettes” a patinat din Ann Arbor, Michigan și a distrat spectatorii în timpul pauzelor echipei de hochei Wolverines a Universității din Michigan.

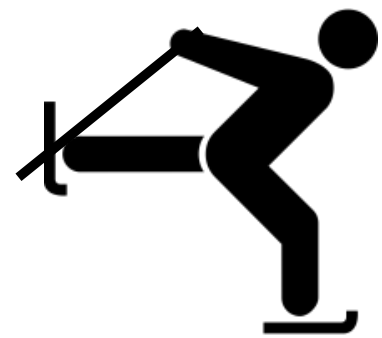
În anii 1970, interesul pentru acest nou sport a cunoscut o expansiune și dezvoltare enorme. Pe măsură ce fiecare sezon trecea, tot mai multe echipe dezvoltau rutine mai creative și inovatoare încorporând abilități de bază mai puternice de patinaj, manevre noi și tranziții mai sofisticate cu mai multă viteză, stil și agilitate.

Datorită enormului interes pentru sportul din America de Nord, prima competiție internațională oficială a avut loc între echipe canadiene și americane în Michigan, în martie 1976.

Despre ce e vorba

Este un sport popular de patinaj artistic în care concurează 8 până la 20 de patinatori împreună, adesea în linii paralele (cunoscute ca blocuri) sau cercuri. Patinajul sincron folosește același sistem de jurizare ca patinajul individual sau de pereche. Este considerat o variantă a înotului sincron.

SCHI BALET

Începutul

A făcut parte din tururile profesionale de schi liber din anii 1970 și 1980. Sportul a fost unul demonstrativ la Jocurile Olimpice din 1988 și 1992. A fost apoi o disciplină oficială FIS și demonstrativă olimpică până în anul 2000. Nu a fost acceptat de altfel niciodată ca sport olimpic, ceea ce a rezultat o scădere semnificativă a popularității sale. Federația Internațională de Schi a oprit orice activitate de schi balet, sportul nemaifăcând parte din competițiile de schi în stil liber.

Despre ce e vorba

Schi baletul a implicat o rutină coregrafică de salturi, piruete, încrucișări de picioare și sărituri efectuate pe o pantă lină. Rutina era interpretată pe muzică timp de 90 de secunde. Au fost și concursuri de schi balet pe perechi, o variantă în care două persoane au efectuat trucuri ce nu includeau doar rotiri, sărituri și încrucișări de picioare, ci și ridicări și mișcări sincronizate. Un comitet de arbitri a punctat performanța asemănător cu patinajul artistic.

CAIAC PE ZĂPADĂ

Începutul

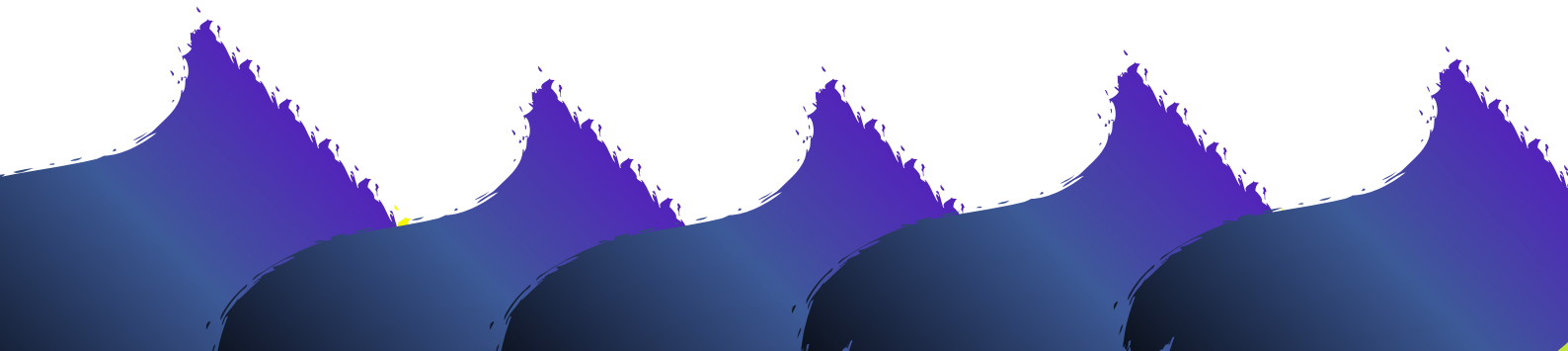
Acest sport a devenit oficial în jurul anului 2002, când a fost organizată prima cursă la Linz, Austria, de către un grup local de caiaci.

În 2007 un așa-numit „campionat mondial” a avut loc la Linz, unde Peter Draxl din Austria a fost primul campion. Rene Feuerstein (tot Austria) l-a urmat în anul 2008, ca al doilea campion mondial.

Despre ce e vorba

Caiacul pe zăpadă, cunoscut și sub numele de barcă pe zăpadă, implică caiaci ce coboară pe pante de zăpadă, și are loc de obicei în câmp și ocazional în stațiunile și zonele de schi.

În curse, caiacii se întrec până la o linie sau un punct de sosire final. La concursuri, în funcție de stilul de caiac pe zăpadă, se folosesc fie bărci alungite, fie bărci de joacă. Caiacii folosesc adesea căști și vâsle.

PARAȘANTĂ PE ZĂPADĂ

Începutul

Germanului Dieter Strasilla îi este atribuită nașterea acestui sport, deși mulți alții au contribuit ca inspirație și au fost co-experimentatori de-a lungul timpului.

Strasilla și-a petrecut cea mai mare parte a anilor 1960 încercând să dezvolte un sport cu propulsie eoliană pentru schi, dar abia în 1972 a venit cu prototip pentru parapanta pe zăpadă. Aparatul lui i-a permis să alunece zăpadă, dar și să se ridice în aer. Sportul a continuat să evolueze pe tot parcursul anilor 1980.

Americanii au îmbrățișat pe scară largă parapanta pe zăpadă, dar și în restul lumii a început să prindă de asemenea. Echipamentele și tehnologiile au devenit tot mai sofisticate, iar cursa în sine a evoluat pentru a include trucuri mai complexe.

Despre ce e vorba

Parapanta pe zăpadă este un sport în aer liber în care concurenții folosesc puterea parapantei pentru a aluneca pe zăpadă sau pe gheață pentru realizarea de salturi mari. Sportul este asemănător parapantei pe apă, dar cu încălțăminte folosită pentru snowboard sau schi.

Principiile de utilizare a parapantei sunt aceleași, doar terenul diferă. La începutul sportului, zmeele de folie erau cel mai comun prototip; în zilele noastre, mulți practicanți folosesc zmee gonflabile.

SNOCROSS

Începutul

Snocross a fost derivat din sportul motocross. Numele său este format din încrucișarea cuvintelor „mobil de zăpadă” (snowmobile) și „motocross”.

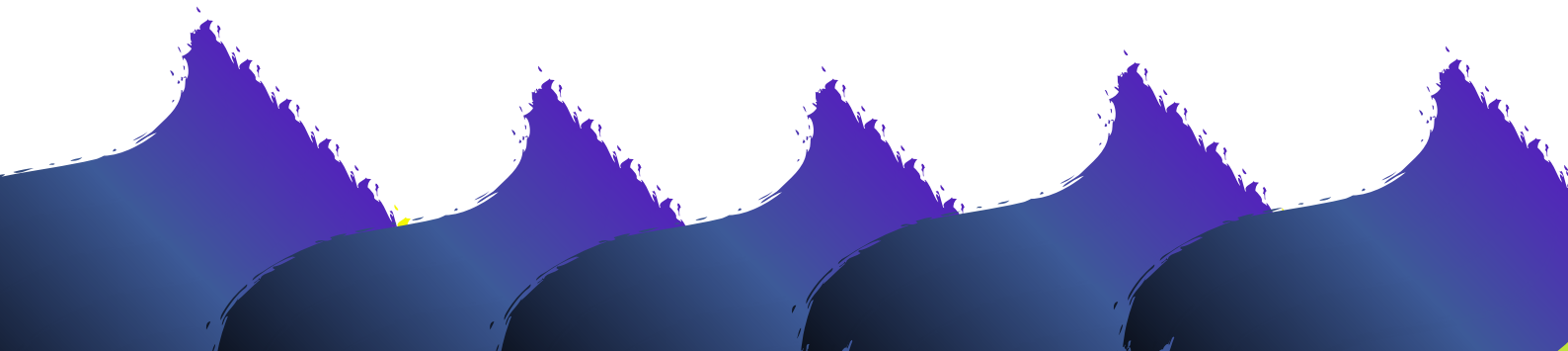
Sportul folosește un snowmobil în loc de o motocicletă, și o suprafață de zăpadă/gheață în locul unui teren noroios. Suprafața de zăpadă/gheață este fie naturală, fie făcută de om.

Despre ce e vorba

Snocross (de asemenea, snowcross) este un sport de curse ce implică curse specializate de snowmobile de înaltă performanță pe piste naturale sau artificiale constând din viraje strânse, viraje înclinate, sărituri abrupte și obstacole.

Sportivii concurează cu o viteză de până la 96 km/h. Salturile au până la 9 m înălțime, deci concurenții parcurg distanțe de până la 40 m înainte ca aceștia să atingă solul.

Potrivit Asociației Internaționale de Snowmobil snocross-ul este cea mai populară formă de curse cu snowmobilul.

CURSA PE LOPATĂ

Începutul

Cursele pe lopată au început în anii 1970 într-o stațiune de schi situată în Munții Stâncoși din zona de centru-nord a New Mexico.

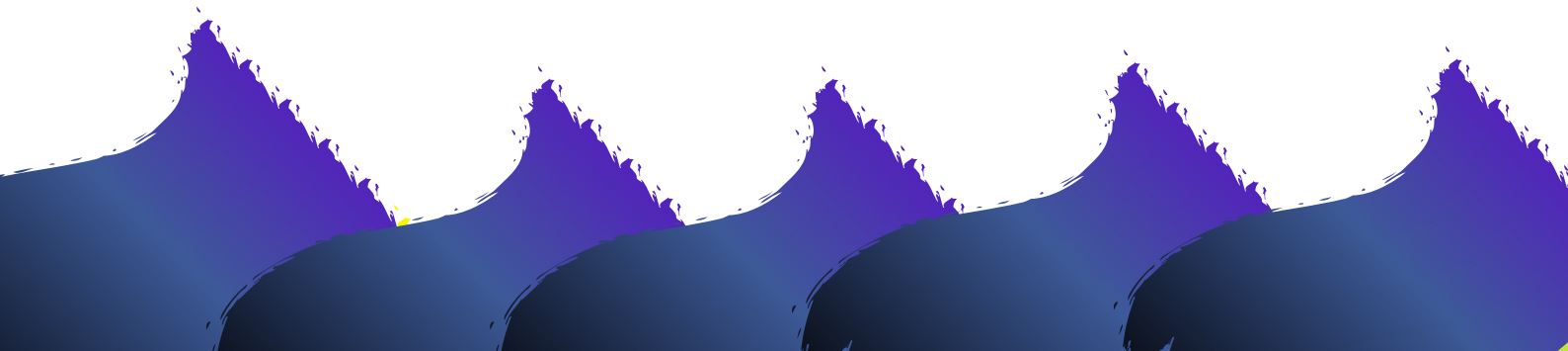
Operatorii de lifturi se săturaseră să coboare de pe munte tot cu ascensorul după o zi de lucru, așa că au început să se dea în jos pe pante pe lopeți. Bineînțeles, în curând au creat o competiție, iar sportul a înflorit.

Despre ce e vorba

Cursa pe lopată se bazează de obicei pe o lopată simplă de zăpadă. Sportivul stă pe lopată având în față sa mânerul și se lasă pe spate cu picioarele îndreptate înainte.

În unele cazuri, concurenții au modificat excesiv lopețile până la punctul la care nu mai semănau cu lopețile normale. Aceste lopeți au fost interzise în final din competiție din cauza problemelor de siguranță create, după ce a avut loc un accident grav pe o lopată modificată.

În general, concurenții ceruiesc partea inferioară a lopeții pentru a-i crește viteza. Viteza maximă a curselor de elită cu lopata poate ajunge până la 112 km/h.

SCHI VITEZĂ

Începutul

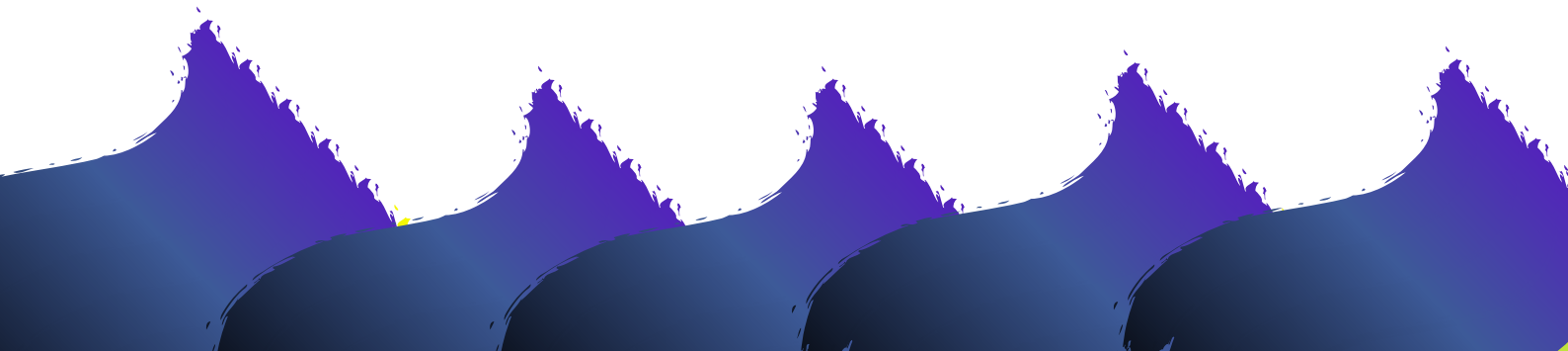
Schiul de viteză a început în anii 1930 sub forma unei cascadorii publicitare pentru o stațiune de schi în St. Moritz, Elveția.

Concurenții au experimentat cu conuri care să le acopere spatele de la cască în jos, și care să prezinte un aspect mai aerodinamic când un schior se ghemuia.

Despre ce e vorba

Schiul de viteză, eveniment competitiv în care concurenții echipați cu schiuri scurte speciale, costume strânse și căști aerodinamice prin intermediul cărora să poată atinge cele mai mari viteze, concurează pe un traseu abrupt, drept și meticulos pregătit.

O distracție periculoasă, acest sport este adesea catalogat drept „cel mai rapid sport nemotorizat pe pământ.”

SPORTURI NONOLIMPICE

Curiozități

Guvernat de Asociația Internațională de Snocross, snocross a fost prezentat pentru prima dată în X Games din iarna lui 1998 (a fost eliminat în 2011). Atât participarea, cât și urmărirea sa a crescut semnificativ de atunci și ISOC găzduiește anual o sumedenie de evenimente regionale și naționale.

Angel Fire și-a încheiat, de asemenea, competițiile anuale de curse de lopată în 2005, când au fost ridicate probleme de asumarea răspunderii pentru accidente, dar sportul, pe care John Strader (un pasionat de curse de lopată de mult timp) îl numește „sania omului sărac”, a revenit triumfător în 2010 când Angel Fire și-a reintrodus competiția de campionat mondial.

Schi baletul a fost un sport demonstrativ în anii 1988 și 1992 la Olimpiada de Iarnă. Nu a devenit însă niciodată un sport olimpic, ceea ce a dus la o scădere semnificativă a popularității sale. Federația Internațională de Schi a oprit orice activitate de schi balet și sportul nu mai face parte din schiul liber competitiv.

SPORTURI DE IARNĂ
surse

www.olympics.com

www.paralympic.org

www.theworldgames.org

www.wikipedia.org

www.cosr.ro

www.paralimpicromania.ro

